

opusdei.org

Tunda Teda ja tunda ennast (VI): Rikkalikum keel

Jumal räägib vaikselt, kuid pidevalt: Pühakirjas – eriti Evangeeliumis – ja samuti meie südames

06.06.2022

Jumal räägib meiega pidevalt. Ta räägib sõnadega ja ka tegudega. Tema keel on palju rikkalikum kui meil. See on võimeline vabastama meie südames salaressursid, kasutades meid ümbritsevaid inimesi

ja sündmusi. Jumal räägib meiega
Pühakirjas, liturgias, Kiriku
Õpetusameti kaudu... Kuna Ta vaatab
meie peale alati armastusega, otsib
Ta iga sündmuse puhul meiega
dialoogi ja kutsub meid alati olema
pühad. Seetõttu püüame selle
salapärase jumaliku keele
kuulmiseks alati oma palvet alustada
siira usuteoga.

Seestpoolt...

Jumal kõneleb meiega, avaldades
mõju meie hinge võimetele, mida Ta
saab seestpoolt liigutada: meie
mõistusele inspiratsiooni kaudu;
meie tunnetele emotsioonide kaudu;
meie tahtele meie kavatsuste kaudu.
Seega, nagu püha Josemaría meile
õpetas, võime oma palvet lõpetades
öelda: „Mu Jumal, ma tänan sind
nende heade kavatsuste,
meeleliigutuste ja sisenduste eest,
mida Sa oled vahendanud mulle
selles meditatsioonis.”

Kuid siin võib tekkida kahtlus:
„Kuidas ma saan olla kindel, et see on tõesti Tema, kes minuga räägib? Kuidas ma tean, et need kavatsused, meeleliigutused ja sisendused ei ole ainult minu enda soovid ja tunded?“ Sellele küsimusele pole lihtne vastata. Palve on kunst, mida õpime aja möödudes ja vaimse juhendamise abil. Kuid võime olla kindlad, et kõik, mis paneb meid Teda ja kaasmehi ja -naisi rohkem armastama, tema tahet täitma, ka siis, kui sellega kaasneb ohverdus ja suuremeelsus, tuleb Temalt. Paljud inimesed, kes sageli palvetavad, võivad öelda: „Palves mõtlen samadele asjadele, millele mõtlen kogu päeva, kuid selle erinevusega, et lõpetan alati sellega, et ütlen oma südames: „sündigu sinu, mitte minu tahtmine“, mida minuga muul ajal ei juhtu.“ [1]

Lisaks meie südame ja mõistusega rääkimisele teeb Jumal seda ka meie sisemiste meelte kaudu. Ta kõnetab

meie kujutlusvõimet, ärgitades mingit lugu või kujutist; ja ka meie mälu mälestuse või mõne sõna kaudu, mis võib olla vastuseks meie palvele või märgiks tema soovidest. Nii juhtus näiteks püha Josemaríaaga 8. septembril 1931. aastal. Ta püüdis Haigete Sihtasutuse kirikus Pühima Sakramendi ees palvetada, kuid tal oli raskusi oma kujutlusvõime kontrollimisega. „Märkasin, et kordasin, seda kavatsemata, ladinakeelseid sõnu, millele ma polnud kunagi tähelepanu pööranud ja mida mul polnud põhjust meenutada. Isegi praegu pean ma nende meenutamiseks neid lugema paberilehelt, mida ma alati taskus kannan, et kirjutada üles kõik, mida Jumal tahab. (Otse seal pühakojas kirjutasin selle fraasi instinktiivselt sellele paberilehele, harjumusest, ilma sellele mingit tähtsust omistamata.) Pühakirja sõnad, mis ma oma huulilt „leidsin”, olid: *Et fui tecum in omnibus*

ubicumque ambulasti, firmans regnum tuum in aeternum [„Ja ma olen sinuga olnud kõikjal, kus sa oled käinud; su aujärg on kinnitatud igaveseks” (2 Sm 7:9,16).] Neid aeglaselt korrates rakendasin oma mõtted nende tähendusele. Ja hiljem, eile õhtul ja täna uuesti, kui ma neid uuesti lugesin (sest – ma kordan – nagu oleks Jumal otsustanud mulle kinnitada, et need on tema omad, ma ei suuda neid meenutada kogu aeg), sain ma hästi aru, et Kristus Jeesus ütles mulle meie lohutuseks, et „Jumala Töö [*Opus Dei*] on Temaga kõikjal, kinnitades Jeesuse Kristuse valitsemist igavesti.”” [2]

Meiega rääkimiseks võib Jumal kasutada ka märkmeid, mida me teeme rekollektsioonil või koolitusel, eriti kui loeme neid oma palves uuesti ja püüame lahti mõtestada nende täielikku tähendust. Võib-olla avastame sealt suunava valguse või

mustri, mis näitab, mida Jumal tahab meile öelda.

Lakkamatu „sosing”

On tõsi, et Jumal võib otsustada rääkida selgelt ja üleloomulikul viisil, kuid tavaliselt see nii ei ole.

Tavaliselt räägib Jumal õrnalt ja seetõttu ei suuda me mõnikord hinnata väikseid ande – kavatsused, meeleliigutused, sisendused –, mida Ta meile meie lihtsas palves pakub. See, mis juhtus Süüria kuninga väepealiku, Naamaniga, võib juhtuda ka meiega. Kui prohvet Eliisa soovitas tal pidalitõvest terveks saamiseks seitse korda jões supelda, kurtis Naaman: *Ma mõtlesin, et ta tuleb kindlasti ise välja mu juurde ja seisab siin ning hüüab Issanda, oma Jumala nime, viipab oma käega tema asupaiga poole ja parandab nõnda pidalitõve* (2Kn 5:11). Naaman läks Iisraeli Jumala juurde, et saada terveks, kuid ta ootas midagi

suurejoonelist, mis ärataks kõigi tähelepanu. Õnneks õhutasid teenijad teda järele mõtlema: *Kui prohvet oleks nõudnud sinult midagi suurt, kas sa siis oleksid jätnud tegemata? Seda enam siis nüüd, kui ta sulle ütles: Pese ennast, siis sa saad puhtaks* (2Kn 5:13). Ta tegi, nagu prohvet oli palunud, midagi näiliselt nii tavalist ja nõnda puutus ta kokku Jumala päästva väega. Oma palves peame hindama väikeseid valgustusi, mis on seotud sellega, mida me juba teame, Püha Vaimu märguandeid selle kohta, mis meid alati ees ootab, vaikset kiindumust ja kergeid otsuseid ning mitte jätma neid kahe silma vahele, sest need on nii tavalised, kuna see kõik võib samuti olla Jumala kõneviis.

Vastates küsimusele palve kohta ütles kardinal Ratzinger, et Jumal ei räägi tavaliselt meiega valjult: „Ta ei räägi meiega, nagu ma ütlesin, valju häälega. Ometi räägib ta ikka ja jälle.

Kindlasti on oluline ka see, et vastuvõtja oleks nii-öelda saatjale häälestatud. Meie keskmine elu- ja mõtteviis põhjustab liiga palju segajaid, mis ei lase helil läbi tulla. Pealegi oleme me tema häälest nii võõrandunud, et me lihtsalt ei tunne seda kohe tema omana ära. Aga ma ütleks, et igaüks, kes on mõnes mõttes tähelepanelik, võib ise kogeda ja tajuda, et nüüd *Ta* räägib minuga. Ja see on minu jaoks võimalus teda tundma õppida. Just katastroofilistes olukordades võib ta ootamatult sisse murda, kui ma olen ärkvel ja kui keegi aitab mul sõnumit lahti mõtestada. Muidugi ei räägi ta kõva häälega, vaid ta räägib märkide ja sündmuste kaudu meie elus, meie kaasinimeste kaudu. Kindlasti on vaja ka pisut valvsust ning samuti on vaja, et me ei jääks sellesse, mis pinnapealne, täielikult kinni.” [3] See valvsusvõime on tihedalt seotud sisemise (mõnikord ka välise) keskendumisega, mida meil tuleb

endas kasvatada. Jumala hääle mõistmiseks peame eralduma mõne minuti igapäevasest saginast ja keskenduma Temaga kahekesi aja veetmisele. Me vajame vaikust.

Kindlasti räägib Jumal meiega tuhandel erineval viisil. Kuid võib juhtuda, et me harjume tema andidega nii ära, et me ei mõista seda ega tunne Teda ära, nagu näeme Jeesuse kaaslinlaste reaktsioonis: *Eks ta ole see puusepa poeg? Eks tema ema hüüta Maarjaks ja ta vendi Jaakobuseks ja Joosepiks ja Siimonaks ja Juudaks? Ja eks ta õed ole kõik meie juures? Kust siis talle see kõik on tulnud?* (Mt 13:55-56). Peame paluma Pühal Vaimul avada meie silmad ja kõrvad, puhastada meie süda ja valgustada meie südametunnistust, et ära tunda tema lakkamatu „sosiin” meie sees.

Jumal on meiega juba rääkinud

Kui Jeesus vastab Ristija Johannese jüngritele, loetledes Tema enda kohta käivad märgid — *pimedad näevad jälle ja jalutud kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks ja kurdid kuulevad ja surnud tõusevad üles ja vaestele kuulutatakse evangeeliumi* (Mt 11:5) — kuulutab Ta iidsete ennustuste täitumist Pühakirjas Messia kohta. Sest Jumal on rääkinud meiega ja räägib meist igaühega erilisel viisil Pühakirja kaudu: „Sest pühades raamatutes kohtab Isa, kes on taevas, Oma lapsi suure armastusega ja räägib nendega.” [4] Seetõttu „peaks Pühakirja lugemist saatma palve, et sellest saaks vestlus Jumala ja inimese vahel; sest „Teda me kõnetame, kui me palvetame, ja teda kuuleme, kui loeme jumalikke sõnu (püha Ambrosius, off. 1, 88).” [5] Piibli sõnad pole mitte ainult

Jumalast inspireeritud; nad annavad meile ka innustuse Jumala kohta.

Jumala häält kuuleme erilisel viisil evangeeliumides, mis annavad meile edasi meie Issanda Jeesuse Kristuse sõnu ja tegusid. Nagu kirja heebrealastele autor ütles: *Jumal, kes muiste palju kordi ja mitmel viisil rääkis esivanematele prohvetite kaudu, on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu, kelle ta on seadnud kõigi asjade pärijaks, kelle läbi ta on ka maailmad teinud* (Hb 1:1-2). Püha Augustinus ütles, et evangeelium on „Kristuse suu. Ta istub taevas, kuid jätkab rääkimist maa peal.” [6] Seetõttu toidab meie palvet eelkõige evangeelium: lugedes, mõtiskledes, uuesti lugedes ja mällu graveerides, pöördudes ikka ja jälle tagasi tema sõnade juurde. Seal räägib Jumal meie südamega.

Kiriku traditsiooni järgides soovitas püha Josemaría sageli meil

evangeeliumide üle mõtiskledes kuulata Jumala häält: „Ma soovitan, et palvetades sekkuksid ise ühe tegelasena evangeeliumisündmustesse. Kõigepealt kujuta ette lugu või müsteeriumi – see aitab sul keskenduda ja mõtiskleda. Siis kasuta oma mõistmisvõimet, et arutleda selle juhtumi üle Issanda elus – tema õrna südame, tema alandlikkuse, puhtuse, Isa tahte täitmise üle. Seejärel räägi talle, kuidas sinul tavaliselt neis asjus läheb, mis sinuga toimub, mis on teoksil. Püsi valvas, sest võib-olla tahab ta sulle midagi näidata – ja su sisemuses hakkab midagi liikuma, sa hakkad mõistma, tegema endale etteheiteid.” [7] Meie pingutused palves väljenduvad konkreetsetes tegudes: *sündmuse ettekujutamine*, sellest *osavõtmine*, Õpetaja elu konkreetse aspekti üle *arutlemine*, Temale *rääkimine*, mis meiega toimub... Ja Jumal võib otsustada

vastata, *näidates* meile
midagi, *liigutades* meie sisemuses
midagi, *pannes meid mõistma* midagi.
Nii tekib vestlus Temaga.

Püha Josemaría julgustas meid
Kristuse üle mõtisklema ja Teda
jälgendama sel viisil: „Võta
evangeelium kätte iga päev. Saa
üheks inimeseks selles jumalikus
loos ja reageeri vastavalt. Mõtiskle
Kristuse imede üle, kuula Teda
ümbritseva rahvahulga hääli, vestle
sõbralikult apostlitega. Vaata meie
Issandale silma ja armu Temasse, et
sinust saaks teine Kristus.” [8]
Mõtisklemine, kuulamine,
vestlemine sõbralikult, vaatamine....
Need tegevused nõuavad meie
võimete ja meelte, kujutlusvõime ja
mõistuse rakendamist. Igaüks meist
on seal kohal, igal evangeeliumi
leheküljel. Iga sündmus, iga Jeesuse
tegevus annab minu elule tähenduse
ja valguse. Tema sõnad on mõeldud
mulle ja toetavad mu elu.

[1] Paavst Franciscus, apostellik
ekshortatsioon *Christus vivit*, 25.
märts 2019, nr 285.

[2] Püha Josemaría, *Isiklikud
märkmed*, nr 273; Andrés Vazquez de
Prada, raamatus *The Founder of Opus
Dei*, kd I, lk 291- 292.

[3] Kardinal Joseph Ratzinger, *Salt of
the Earth*, Ignatius Press 1997.

[4] Vatikani 2. kirikukogu, Dogm.
Const. *Dei Verbum*, nr 21. Vrd
Katoliku kiriku katekismus, nr 27.

[5] Vatikani 2. kirikukogu, Dogm.
Const. *Dei Verbum*, no. 25. Vrd
Katoliku kiriku katekismus, nr 2653.

[6] Püha Augustinus, *Jutlus* 85, 1.

[7] Püha Josemaría, *Jumala sõbrad*, nr
253.

[8] Püha Josemaría, Meditatsioonis tehtud märkmed, 12. oktoober 1947; raamatus *While He Spoke to Us on the Way*, lk 25-26.

José Brage

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/et-ee/article/tunda-teda-ja-tunda-ennast-vi-rikkalikum-keel/> (14.03.2026)